

[Ivar Nørgaard]

men da de tre lovforslag hænger fuldt sammen går jeg ud fra, at det er hensigtsmæssigt, at vi tager en generel debat allerede på grundlag af det første.

Det, vi skal tage endelig stilling til i dag, er et nyt og andet grundlag for dansk EF-politik end Maastricht-traktaten. Det har vist sig ved utallige undersøgelser, at der har været mange begrundelser for at stemme nej den 2. juni, men en meget stor del af dem, der stemte nej – det gælder ikke mindst socialdemokrater – gjorde det, fordi de var bange for, at Maastricht-traktaten var en glidebane hen imod en centraldirigeret union med fælles forsvar, fælles mønt, fælles centralbank og unionsborgerskab.

I debatten omkring den 2. juni lykkedes det ikke at overbevise halvdelen af Danmarks vælgere om, at det ikke var tilfældet, og derfor besluttede Socialdemokratiet på sin kongres i efteråret sidste år, at man skulle forhandle om særordninger for Danmark, som gjorde det klart, at Danmark ikke skulle være forpligtet til fælles forsvar, fælles mønt, unionsborgerskab og fælles centralbank. Det blev vedtaget i en udtalelse på Socialdemokratiets kongres, og vi var i den lykkelige situation, at det senere blev hovedindholdet i det, der bliver kaldt det nationale kompromis. Som bekendt blev de tre partier, SF, De Radikale og Socialdemokratiet, først enige om en grundtekst, som senere i næsten uændret form blev tiltrådt af det store flertal af partierne i Folketinget; kun Fremskridtspartiet gik imod, og som vi har hørt siden, var det, fordi Fremskridtspartiet mener, at det, man vedtog, var alt for socialistisk. Det er interessant at høre, at hovedargumentet for Fremskridtspartiets modstand er, at man nu har vedtaget at gennemføre socialistiske ændringer af Romtraktaten.

Det lykkedes så at få disse særordninger igennem under forhandlingerne med de andre 11 medlemslande i Edinburgh. Indtil de forhandling fandt sted, havde vi, der var enige om, at vi skulle fremsætte de fire forslag, flere samtaler om, hvordan vi skulle forholde os, hvis nu kun to eller tre af dem blev imødekommet. Skulle vi så sige, at vi var tilfredse, eller hvad? Det viste sig til glædelig overraskelse for os, der udformede de fire undtagelser, at de blev accepteret i Edinburgh. Jeg tror, der var mange årsager til det. Én årsag var naturligvis,

at de politikere, som var interesserede i at få gennemført Maastricht-traktaten for deres vedkommende i de andre lande, havde opdaget under de to folkeafstemninger i Danmark og i Frankrig, at der var en vis modvilje mod centralismen. I hvert fald troede de vælgere, der stemte nej – både i Frankrig og i Danmark – at der var tale om yderligere skridt hen imod centralisme.

Derfor accepterede man de danske forslag, også forslagene om mere nærhed og åbenhed, og det er interessant, at man i Edinburgh tydeliggjorde det, der allerede står i Maastricht-traktaten, nemlig at der skulle tages et væsentligt skridt hen imod decentralisering. Maastricht-traktaten plus Edinburgh-afgørelsen er et vigtigt skridt hen imod en decentralisering af samarbejdet i EF – lige modsat det, Fremskridtspartiet hævder: at det skulle være et tegn på centralisme.

Nærhedsprincippet betyder, at man ikke skal fremsætte forslag på områder, hvor problemerne bedre eller lige så godt kan løses af de enkelte lande. Det er meget væsentligt. Det betyder også, at man ikke skal gennemføre et forslag, hvis de midler, der er på tale, ikke står i et rimeligt forhold til det mål, man vil nå. Man vender sig altså imod bagateldirektiver og bagatelforordninger, noget, der også er særdeles væsentligt, for det er noget af det, der også har været med i kritikken med hensyn til de krumme agurker osv.

Jeg vil gerne sige til Fremskridtspartiet – som jo er det eneste parti herinde, der anbefaler, at man stemmer nej, og som ved andenbehandlingen oven i købet foreslog, at selve Edinburgh-aftalen skulle trækkes ud, og at der kun skulle stemmes om Maastricht-traktaten – at det jo er helt åbenbart, at der er tale om væsentlige særordninger for Danmark.

Hvordan kan man se, at det er tilfældet? Det kan man se af, at der var en meget lang og hård debat om, hvorvidt de særordninger, vi fik, kunne gøres lidt mere generelle, således at de også kom til at gælde for de EFTA-lande, der ansøger om optagelse i EF. Det har vi været interesserede i, og SF var meget interesseret i det, men man tager det altså så højtideligt i de andre medlemslande, at man siger, at det er en vidtgående særordning for Danmark og kun for Danmark. Og det understreges i Edinburgh-aftalen, at den kun gælder for Danmark.